

ETIKOS KODEKSAS

Šio Etikos kodekso parengimo ir taikymo tikslas yra bendrai susitarti visoms suinteresuotoms grupėms – futbolo užsiėmimus lankantiems vaikams, jų tėvams, treneriams ir sporto įstaigos administracijos darbuotojams dėl tam tikrų elgsenos taisyklių futbolo užsiėmimų ar varžybų metu, taip pat susitarti dėl tam tikrų moralinių ir žmogiškųjų vertybių laikymosi visoje futbolo aplinkoje, kurios atitiktų futbolo žaidimo kaip socialinio reiškinio propaguojamas vertybes.

ETIKOS KODEKSAS APIMA KETURIAS SKIRTINGAS AUDITORIJAS:

1. Futbolo užsiėmimus lankančius vaikus;
2. Jų tėvus ar globėjus;
3. Trenerius;
4. Sporto organizacijas bei administracijos darbuotojus.

Kiekvienai iš šių keturių auditorijų yra skirta atskira Etikos kodekso dalis, apimanti tai auditorijai būdingą problematiką ir rekomenduojamą elgesio specifiką bei siūlomas vertybes.

ETIKOS KODEKSAS FUTBOLO UŽSIĖMIMUS LANKANTIEMS VAIKAMS:

1. Žaiskite dėl paties žaidimo džiaugsmo, o ne dėl noro įsiteikti treneriams ar tėvams. Visada prisiminkite, jog futbolo žaidimo tikslas yra tiesiog smagiai praleisti laiką, pagerinti savo įgūdžius ir kartu jaustis gerai.
2. Žaiskite pagal futbolo žaidimo taisykles ir visada laikykitės garbingo žaidimo principų. Visada gerbkite, besąlygiškai priimkite ir vykdykite teisėjų sprendimus.
3. Gerbkite savo varžovą, koks jis bebūtų. Rodykite pagarbą jam, nepriklausomai nuo varžovo atsako ar reakcijos.
4. Žaidimo metu nevirtokite necenzūrinių žodžių, nerodykite nepadorių gestų, nedemonstruokite paniekos ar nepagarbos.
5. Niekada specialiai netraumuokite savo oponento siekiant rezultato ar kitų savanaudiškų tikslų.
6. Pasibaigus rungtynėms, būtinai padėkokite varžovams, jų treneriui, teisėjui, paplokite sirgaliams.
7. Laimėkite su šypsena, tačiau išmokite ir oriai pralaimėti.

ETIKOS KODEKSAS FUTBOLO UŽSIĖMIMUS LANKANČIŲ VAIKŲ TĖVAMS:

1. Leiskite savo vaikui žaisti ir mėgautis žaidimu taip, kaip nori vaikas ir komandos treneris, bet ne Jūs.
2. Visada prisiminkite, jog vaikas žaisdamas futbolą aikštėje negali vienu metu vykdyti kelių nurodymų: trenerio, Jūsų ir savo paties sprendimo, nes tie nurodymai gali būti labai skirtingi. Pasitikėkite komandos treneriu ir leiskite jam dirbti savo darbą, o Jūs, tiesiog mėgaukitės vaiko žaidimu.

3. Skatinkite ir palaikykite vaiką, kritikuokite labiau skatinančiai ir pozityviai. Nešaukite kritikuodamas.
4. Niekada neišjuokite, nežeminkite dėl padarytos klaidos ar pralaimėjimo tiek savo, tiek varžovų komandos vaikų. Pagirkite vaiką už pastangas, net jei nepavyko pasiekti norimo rezultato.
5. Būkite savo vaikui deramu pavyzdžiu.
6. Nevartokite alkoholinių gėrimų, narkotinių medžiagų ir nerūkykite futbolo aplinkoje – toks pavyzdys vaikui yra netoleruotinas.
7. Rodykite deramą pagarbą futbolo aplinkoje dirbantiems savanoriams ar pagalbiniams darbuotojams, nepriklausomai nuo Jūsų pasitenkinimo jų darbo kokybe – dažnai jie dirba be jokio atlygio ir Jūsų vaiko labui, tam aukodami savo laisvalaikį.
8. Niekada nesureikšminkite savo vaiko komandos rezultato ir nelaikykite jo svarbesniu už galimybę vaikui smagiai praleisti laiką žaidžiant futbolą, mokytis ir tobulėti.

ETIKOS KODEKSAS FUTBOLO TRENERIAMS:

1. Nepamirškite, jog svarbiausia yra vaiko saugumas ir gera emocija. Visada būkite atsakingu už saugią ir smagią futbolo aplinką vaikui.
2. Vaiko ugdymas, tobulėjimas ir pažanga yra daug svarbiau nei komandos rezultatas turnyro lentelėje.
3. Suteikite galimybę mėgautis futbolu VISIEMS savo komandos nariams.
4. Savo treniruojamiems vaikams Jūs esate daug daugiau nei tik futbolo žaidimo specialistas – vaikai jumoje mato mokytoją, draugą, saugios aplinkos garantą ir sektiną pavyzdį viename asmenyje.
5. Prisiminkite, jog jauniems žmonėms reikalingas pagarbos vertas treneris kaip sektinas pavyzdys, kuriuo jie galėtų nuolat didžiuotis. Būkite juo.
6. Dažniau girkite ir rečiau kritikuokite. Jei kritikuojate, Jūsų kritika vaiko atžvilgiu turi būti pozityvi net ir už akivaizdžias klaidas.
7. Vaikas nežais geriau, jei ant jo šauksite, žeminsite, niekinsite, tačiau jo motyvacija ir pastangos gali būti dar didesnės, jei nuolat skatinsite ir jį pagirsite.
8. Netoleruokite grubaus savo auklėtinių žaidimo bei elgesio.
9. Integruokite norinčius padėti auklėtinių tėvus į komandos bendruomenės gyvenimą ir paverskite jų entuziazmą vertinga pagalba, o ne kliūtimi ugdymo tikslams pasiekti.
10. Išvykų į rungtynes metu privalote išlikti atsakingas už savo auklėtinius 24 val. per parą – deramai įvertinkite, ar turėsite galimybę tą daryti visos išvykos metu. Visada galite prašyti auklėtinių tėvų pagalbos.
11. Slapta neviliokite pereiti į savo treniruojamą vaikų grupę varžovų komandos žaidėjų siekiant geresnio savo komandos rezultato. Su kitais konkuruokite ugdymo kokybe, o ne negarbingais metodais.

ETIKOS KODEKSAS SPORTO ORGANIZACIJOS ADMINISTRACIJOS DARBUOTOJAMS:

1. Saugios ir smagios futbolo aplinkos sukūrimas futbolo užsiėmimus lankančiam vaikui – vienas svarbiausių Jūsų tikslų ir uždavinių, kuri turite pasiekti kartu su atskiros komandos treneriu.
2. Turite užtikrinti, jog organizacijos sportinių tikslų ar atskirų komandų rezultatų siekis niekada nebus svarbesnis nei atskiro vaiko sveikatos būklė ar gera emocija.
3. Jūsų organizacijos vadybos sistema turi užtikrinti, jog su vaikais dirba deramą profesinę kompetenciją, reikiamas pedagogines žinias ir aukštą moralines vertybes turintys treneriai ar jų asistentai. Su vaikais negali dirbti asmenys, praeityje padarę sunkių kriminalinių nusikaltimų.
4. Griežtai netoleruokite Jūsų organizacijos trenerių ar jų asistentų piknaudžiavimo alkoholiu, narkotinėmis medžiagomis ar neatsakomybės vaikų atžvilgiu, nepaisant aukštos trenerio profesinės kompetencijos.
5. Kitų sporto organizacijų ugdomus futbolui gabius vaikus į savo organizaciją kvieskite tik esant abipusei diskusijai su galimo kandidato lankomos sporto organizacijos atstovais. „Nevokite“ kitos organizacijos nario, pamindami pagarbos kitai organizacijai principus.
6. Griežtai netoleruokite rasinės diskriminacijos ar lyčių nelygybės.
7. Būkite deramais futbolo ambasadoriais visuose organizacijos lygmenyse – vaikų, jų tėvų ir visuomenės akyse.